

Raivo Küüt
Rando Kruusmaa
Siseministeerium
info@siseministeerium.ee
Pikk 61
15065, TALLINN

03.07.2015 nr 7-1/31-1

Politsei- ja Piirivalveameti ettepanekud
muutmaks vabatahtlike merepäästjate
väljaõppe ja täiendusõppe süsteemi

Politsei- ja Piirivalveamet (edaspidi PPA) soovib ajakohastada vabatahtlike merepäästjate väljaõppe ja täiendusõppe süsteemi. PPA poolt tunnustatud vabatahtlike merepäästjate õppeasutuste õppekavad erinevad käesoleval hetkel nii mahult kui ka sisult ning ei taga väljaõppe läbinutele ühtseid teadmisi ja oskusi. Viimaks vabatahtlike merepäästjate teoreetilised ja praktilised oskused kvalitatiivselt ühtsele ja vajalikule tasemele tuleb väljaõpet ja sellele järgnevat praktikat käsitleda ühtse tervikuna.

Siseministri 12.09.2012 määruse nr 10 „Nõuded vabatahtlikule merepäästjale, vabatahtliku merepäästja välja- ja täiendusõppele, vabatahtliku merepäästja tunnistusele ja vabatahtliku merepäästja eritunnusele ja selle kandmise korrale“ § 5 lõike 1 kohaselt on PPA-l pädevus õppekavasid kooskõlastada. Tulenevalt tõstatunud probleemist ja erinevustest vabatahtlike merepäästjate väljaõppes leiame, et selline regulatsioon ei ole piisav ning et vabatahtliku merepäästja väljaõpe peaks toimuma vastavalt PPA peadirektori kinnitatud õppekavale. PPA on koostanud uue ühtse vabatahtlike merepäästjate õppekava, mis tagab ühtlase vajaliku taseme vabatahtlikele merepäästjatele ning ühtlasi suurendab ka päästjate endi ja päästetavate ohutust.

Kuna abipolitseinike puhul on Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori pädevus kinnitada käskkirjaga abipolitseiniku väljaõppekavad sätestatud seaduses (abipolitseiniku seaduse § 8 lõige 9), siis peaks vastavasisuline volitusnorm vabatahtlike merepäästjate puhul sisalduma politsei ja piirivalve seaduses.

Tulenevalt eeltoodust teeme ettepaneku täiendada politsei ja piirivalve seaduse § 108⁶ lõikega 8¹ järgmises sõnastuses:

„(8¹) Vabatahtliku merepäästja esimese ja teise astme õppe ning täiendusõppe õppekavad kinnitab Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor käskkirjaga.“

Antud muudatusega antakse PPA peadirektorile volitus kehtestada vabatahtlike merepäästjate väljaõppekavad. Muudatusega eristatakse selgelt siseministri määrus, millega pannakse paika väljaõppe eesmärgid ja õpiväljundid ning peadirektori käskkiri, millega pannakse paika detailsemad õppekavad ning -korraldus. Lähtutakse loogikast, et siseminister kehtestab õppeväljundid (teadmised, oskused, mille vabatahtlik merepäästjaks soovija väljaõppe tulemusena omandab) ja peadirektor kehtestab konkreetse õppekava ja -korralduse (õppeväljundite põhjal õppeained, moodulid, hindamiskriteeriumid).

Politsei ja piirivalve seaduse § 108⁶ lõige 6 sätestab, et PPA võib tunnustada vabatahtliku merepäästja väljaõpet läbiviiva koolitajana eraõiguslikku või avalik-õiguslikku isikut või asutust, kes pakub politsei ja piirivalve seaduses ja selle alusel kehtestatud määrustes sätestatud tingimustele vastavat õpet. Samas puudub seaduses regulatsioon millistel alustel võiks PPA antud tunnustuse kehtetuks tunnistada. Näiteks võib tunnustuse saada koolitaja, kes tegelikult ei suuda vajalikul tasemel I ja II astme koolitust pakkuda. Koolitaja kasutamine vabatahtlike merepäästjate koolitamiseks on võimalik ka juhul kui PPA koolitust ei telli. Tunnustatud koolitaja ei ole kohustatud arvestama PPA parandusettepanekutega koolituse läbiviimise osas.

Tulenevalt eeltoodust teeme ettepaneku täiendada politsei ja piirivalve seaduse § 108⁶ lõikega 6¹ järgmises sõnastuses:

(6¹) Politsei- ja Piirivalveameti peadirektoril on õigus tunnistada kehtetuks käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud tunnustus läbi viia vabatahtliku merepäästja väljaõpet juhul, kui:

- 1) koolitus ei vasta käesoleva paragrahvi lõike 8 alusel valdkonna eest vastutava ministri kehtestatud nõuetele;
- 2) koolitus ei vasta PPA peadirektori kinnitatud õppekavale;
- 3) koolitaja ei vasta nõuetele;
- 4) koolitaja on teinud otsuse vabatahtliku merepäästja esimese ja teise astme õppe ning täiendusõppe läbiviimise lõpetamise kohta.

Juhul kui politsei ja piirivalve seadust muudetakse vastavalt meie ettepanekutele palume muuta siseministri 12.09.2012 määrust nr 10 „Nõuded vabatahtlikule merepäästjale, vabatahtliku merepäästja välja- ja täiendusõppele, vabatahtliku merepäästja tunnustusele ja vabatahtliku merepäästja eritunnusele ja selle kandmise korrale“ alljärgnevalt:

1. sõnastada § 5 lõige 1 järgmiselt:

„(1) Vabatahtliku merepäästja esimese ja teise astme õpe ning täiendusõpe toimub vastavalt Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori poolt kinnitatud õppekavale.“;

2. täiendada § 9 lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Arvestuse läbiviimisel osaleb Politsei- ja Piirivalveameti esindaja.“.

Sisuliselt ei ole tegemist täiendava nõudega, kuna PPA esindaja viibib juba praegu arvestuse läbiviimise juures.

3. täiendada 3. peatükki „Vabatahtliku merepäästja väljaõppe ja täiendusõppe nõuded, õppe korraldamise ning arvestuse sooritamise kord“ nõuetega koolitajale ja koolitaja lektorile, et oleks üheselt arusaadav millistel alustel PPA tunnustab vabatahtliku merepäästja väljaõpet läbiviivat koolitajat.

Käesoleval hetkel on määruses kehtestatud nõuded liiga üldised ning seeläbi ei suudeta tagada koolituse läbinute ühtlast kvaliteeti. Lisaks puuduvad nõuded koolitajale. PPA-l puudub õiguslik

alus seada koolitaja tunnustamiseks täiendavaid tingimusi PPA siseaktides. Tunnustamise võib saada koolitaja, kes tegelikult ei suuda vajalikul tasemel I ja II astme koolitust pakkuda. Eeltoodust tulenevalt soovime määruses sätestada nõuded koolitajale sh miinimumnõuded lektoritele, koolitusvarustus, kasutatavad ruumid.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Joosep Kaasik
politseikolonel
peadirektori asetäitja arenduse alal
peadirektori ülesannetes

Kristo Kotkas, 614 9125, kristo.kotkas@politsei.ee